

Az asszírok veresége

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Ézsaiás 36–39

„Seregek Ura, Izráel Istene, aki a kérubokon trónolsz! Egyedül te vagy a föld minden országának Istene, te alkottad az eget és a földet” (Ézs 37:16, RÚF)!

Egy szikár férfi mezítláb megy a két fiával. Egy másik család minden tulajdonát sovány ökrök vontatta szekérre pakolta. A férfi vezeti az állatokat, és a szekéren két nő ül. A kevésbé szerencséseknél nincs szekerük, vállon kell cipelniük a holmijukat.

Mindenhol katonákat látni. A faltörő kos feje a város kapujába csapódik. Az ostromgépről íjjászok lőnek a falakat védő katonákra. Iszonyatos pusztítás kezdődik.

Haladjunk előre az időben! A király méltóságteljesen ül a trónján, felvontatják előtte a zsákmányt és a foglyokat. Némelyek felemelt kézzel könyörögnek kegyelemért, mások térdelnek vagy meghajtják magukat. Ezekkel a szavakkal kezdődik a királyról szóló jelenetek leírása: „Szennahérib, a világ királya, Asszíria uralkodója”, majd olyan kifejezések következnek, mint „*nēmedu*-trónon ült, és bemutatták neki Lákis városának zsákmányát” (John Malcolm Russell: *The Writing on the Wall*. Winona Lake, Indiana, 1999, Eisenbrauns, 137-138. o.).

Ez a képsorozat egy időben Szennahérib „páratlan palotájának” falát ékesítette, most viszont a British Múzeumban található. Elképesztő történetet mesélnek annak a népnek a sanyarú helyzetéről, ami Isten népének vallotta magát!

BÁBJÁTÉK (ÉZS 36:1)

Mi történt Júdával (2Kir 18:13; 2Krn 32:1; Ézs 36:1)?

A hitetlen Akház halála után a fia, a hűséges Ezékiás követte a trónon, aki egy függetlenségét teljesen elveszített országot örökölt. Júdának továbbra is „védelmi pénz” kellett fizetnie Asszíriának (2Krn 28:16-21), mivel megvásárolta az asszírok segítségét Szíria és Izrael északi királyságának szövetsége ellen. Asszíria sebezhetőnek tűnt, amikor Kr. e. 705-ben II. Szárgon életét vesztette egy távoli harcmezőn, és Szennahérib vette át a helyét. Asszír források és bibliai szövegek bizonyítékai szerint Ezékiás ezt a lehetőséget ragadta meg az asszírok elleni lázadásra (lásd 2Kir 18:7), és a térség kis nemzetei között aktív vezető szerepet vállalva támadásba lendült. Vesztere Ezékiás alábecsülte az asszír hatalom erejét. Kr. e. 701-ben Szennahérib legigázta a birodalma egyéb részeit, majd lehenygerlő erővel sújtott le Szíria és Palesztina vidékére, és nagy pusztítást végzett Júdában is.

Hogyan készült fel Ezékiás az Asszíriával szembeni küzdelemre (2Krn 32:1-8)?

Amikor Ezékiás megtudta, hogy Szennahérib el akarja foglalni a fővárost, Jeruzsálemet, komoly előkészületekbe kezdett az Asszíria elleni küzdelem előtt. Megerősítette az erődítményeket, felszerelte a hadseregét és javította Jeruzsálem vízkészletének a biztonságát (lásd még 2Kir 20:20; 2Krn 32:30). Minden bizonnyal az ostromra való felkészüléshez köthető a nagyserű silóami vízvezeték is, aminek építésére felirat emlékeztet.

Amikor a félelmetes időben Ezékiás bátorságot öntött a népbe, lelki vezetői képességéről is bizonyosságot tett, és ez éppen olyan fontos volt, mint a katonai és államigazgatási irányítás. „Júda királya azonban eltökélte, hogy mindent megtesz az ellenség visszaverésére. Miután elkövetett mindent, amire emberi ügyesség és erő képes, összegyűjtötte és bátorságra buzdította seregét” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 218. o.).

Miért tett olyan komoly erőfeszítést Ezékiás, ha annyira bízott az Úrban? Vajon a tettei hitetlenségből fakadtak? Lásd Fil 2:12-13 szakaszát az Istennel közös munkáról, aki valóban komoly erőt ad!

PROPAGANDA (ÉZS 36:2-20)

Asszíria uralkodói nem csupán kegyetlenek, de okosak is voltak. Nemcsak a pusztítás volt a céljuk, hanem a gazdagság és a hatalom is (vö. Ézs 10:13-14). Minek vesztegetnék el erőforrásaikat egy város bevételére, ha a lakosokat megadásra kényszeríthetik? Ezért amíg Szennahérib Lákist ostromolta, elküldte *rabsakéját*, az egyik főhivatalnokát, hogy a propaganda eszközével győzze le Jeruzsálemet.

Milyen érveket használt a *rabsaké* Júda megfélemlítésére (Ézs 36:2-20; lásd még 2Kir 18:17-35; 2Krón 32:9-19)?

A *rabsaké* hatásosan érvelt: nem számíthattok Egyiptomra, mert gyenge és megbízhatatlan. Nem várhattok segítséget az Úrtól, akit Ezékiás megsértett, amikor lerontotta a magaslatait és az oltárait Júdában, majd azt követelte a néptől, hogy csak a jeruzsálemi oltárnál imádják Istent. Az Úr inkább A Szsíria oldalán áll, Ő mondta Szennahéribnek, hogy pusztítsa el Júdát. Arra sincs elég harcedzett emberetek, hogy szembeszálljatok kétezer lovassal. Inkább kerüljétek el az ostromot, különben nem lesz mit ennetek és innotok! Adjátok meg most magatokat, és jó dolgotok lesz! Ezékiás nem menthet meg benneteket, hiszen az Asszíria által legyőzött többi ország istene sem tudta megmenteni azokat. Biztosak lehettek benne, hogy a ti Istenetek sem segíthet rajtatok!

Igazat mondott a *rabsaké*?

Azért voltak hatásosak az érvei, mert sok igazság volt bennük. Két ki nem mondott érv is alátámasztotta a szavait. Először is, épp akkor érkezett Lákisból, az onnan csak mintegy ötven kilométerre lévő városból, ahol az asszírok bemutatták, mi történik azzal a megerősített várossal, ami szembe merészel velük szállni. Másodszor, az asszír sereg egy erős csapata is vele volt (Ézs 36:2). Egy júdainak sem volt oka emberi szemszögből kétségbe vonni Jeruzsálem végzetét (vö. Ézs 10:8-11), mivel tudták, milyen sorsra jutottak az Asszíria által legyőzött más hadseregek és városok (így Samária is, az északi ország, Izrael fővárosa: 2Kir 18:9-10). Jól mondta a *rabsaké* azt is, hogy Ezékiás megsemmisítette az áldozatbemutató több helyszínét, mivel központosítani akarta az istentiszteletet Jeruzsálem templomában (2Kir 18:4; 2Krón 31:1). Csakhogy valóban sértette ez a reform az Urat, aki a népe egyetlen reménysége maradt? Vajon hajlandó és képes lenne megmenteni őket? Istennek kellett választ adnia erre a kérdésre.

MEGFOGYVA BÁR, DE TÖRVE NEM (ÉZS 36:21–37:20)

Hogyan hatott a rabsaké ravasz beszéde Ezékiásra és a tisztségviselőire (2Kir 18:37–19:4; Ézs 36:21–37:4)?

Ezékiást egészen felzaklatta az üzenet, és kétségbeesésében gyászolni kezdett. Istenhez fordult, alázatosan kérte Ézsaiás közbenjárását, a prófétáét, akiknek a tanácsát az apja figyelmen kívül hagyta.

Hogyan bátorította Isten Ezékiást (Ézs 37:5-7)?

Az üzenet rövid volt, de megtette a hatását. Isten a népe oldalán állt. Ézsaiás előre megmondta, hogy Szennahérib olyan hírt fog kapni, ami eltérli majd a figyelmét a Júda elleni támadásról. Ez azonnal be is teljesedett. Szennahérib terve átmenetileg meghiúsult, mégsem szándékozott sokáig felhagyni vele, ezért a következő megfélemlítő üzenetet küldte Ezékiásnak: „*Meg ne csaljon Istened, akiben bízol, mondván: nem adatik Jeruzsálem az asszíriai király kezébe!... Hát megszabadíták-é azokat a népek istenei...*” (Ézs 37:10, 12; lásd még 2Krán 32:17)?

Ezékiás ekkor egyből a templomba ment, és az üzenetet letette a seregek Ura elé, „*aki a kérubokon*” trónol (Ézs 37:14-16, RÚF).

Ezékiás imája szerint mi forgott kockán Jeruzsálem válsága idején (Ézs 37:15-20)?

Szennahérib célzatosan Ezékiás legerősebb védelmét támadta meg: az Istenbe vetett hitét. Ám helyett, hogy a király a nyomás alatt megtört volna, Istenhez fordult, és kérte, mutassa meg magát, „*hadd tudja meg a föld minden országa, hogy te vagy egyedül az Úr*” (Ézs 37:20, RÚF).

Imádkozva olvassuk el Ezékiás imáját (Ézs 37:15-20)! Istennek mely vonásaira összpontosított a király? Milyen elvet találunk ebben az imában, ami bátorságot és erőt adhat nekünk, hogy hűségesek maradjunk a saját válságaink idején?

A TÖRTÉNET TOVÁBBI RÉSZE (ÉZS 37:21-38)

Szennahérib a krónikái szerint negyvenhat megerősített várost foglalt el, ostrom alá vette Jeruzsálemet, a zsidó Ezékiást pedig „fogollyá tette Jeruzsálemben, a királyi palotájában, mint egy madarat a kalitkában” (James B. Prichard, szerk.: *Ancient Near Eastern Texts Relating to the Old Testament*. Princeton, New Jersey, 1969, Princeton University Press, 288. o.). Noha hajlamos volt hírveréssel növelni hatalmas egóját, sem az írott forrásokban, sem a képi ábrázolásokban nem kérkedett Jeruzsálem elfoglalásával. Elképesztő, hogy Szennahérib ezt kihagyta, hiszen lehengerlő erővel bírt, Ezékiás pedig fellázadt ellene. Az Asszíria ellen lázadók várható élettartama rövid volt, és hátborzongató halállal haltak meg.

A kutatók elismerik: még ha ez nem is szerepelne a bibliai feljegyzésekben, akkor is el kellene fogadni, hogy csoda történt. Úgy tűnik, Szennahérib éppenséggel a saját jó hírét próbálta mentetetni azzal, hogy „páratlan palotája” falát Lákis sikeres ostromának domborműveivel (faragott képeivel) díszítette. Isten kegyelme, hogy ezeken a képeken nem Jeruzsálem látszik! Az asszír király nem árulta el a történet végét, ami azonban kiderül a Bibliából.

Hogyan végződik a történet (Ézs 37:21-37)?

Ezékiás maradéktalan hitét bizonyító imádságára válaszul Isten megnyugtató üzenetet küldött Júdának. Kifejezte haragját a gögös asszír uralkodó ellen, aki szembe mert szegülni a királyok Királyával (Ézs 37:23). Az Úr azonnal be is teljesítette ígéretét, megvédte Jeruzsálemet (2Kir 19:35-37; 2Krn 32:21-22; Ézs 37:36-38).

A súlyos válságban nagy csodára van szükség, ez pedig valóban hatalmas volt! Rengetegen áldozatul estek: száznolcvanötezer ember. Szennahéribnek tehát nem volt más választása, haza kellett térnie, majd meg is halt (lásd a próféta jövendölését Ézs 37:7-38 szakaszában).

„A héberek Istene diadalmaskodott a büszke asszíron. Jahve megvédte méltóságát a környező népek előtt. Jeruzsálemben a nép szíve szent örömmel telt meg” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 223. o.). Ha a király elfoglalta volna Jeruzsálemet, szétszóratta volna a lakóit, hogy elveszítsék nemzeti tudatukat, amint az Izrael északi országának népével is történt. Így nem maradt volna fenn a zsidó nép, amelyből a Messiásnak kellett megszületnie. Itt ért volna véget a történetük. Isten viszont életben tartotta a reménységüket.

BETEGSÉGBEN ÉS GAZDAGSÁGBAN (ÉZSAIÁS 38–39)

Ézsaiás 38–39. fejezetének (és 2Királyok 20. fejezetének) eseményei röviddel az előtt játszódtak, hogy Isten megszabadította Ezékiást Szennahéribtől, bár a 37. fejezetben (lásd még 2Királyok 19. fejezetében) leírt szabadítás még nem következett be. Ézs 38:5-6 és 2Kir 20:6 versei azt mutatják, hogy ekkor még fenyegették őket az asszírok. „Sátán eltökélte, hogy egyszerre vet véget Ezékiás életének és Jeruzsálemnek. Úgy érvelt magában, hogy ha Ezékiást eltávolítja a képből, a megújulást célzó tevékenysége is megszűnik, és utána sokkal könnyebben bekövetkezne a város bukása” (*The SDA Bible Commentary*. 4. köt. 240. o.).

A fenti idézet szerint tehát mennyire fontos a jó vezetés Isten népe között? Milyen jelet adott Isten Ezékiásnak, hogy megerősítse a hitét (2Kir 20:8-11; Ézs 38:6-8)?

Akház indította el az események azon sorát, ami az Asszíriával kapcsolatos bajt is előidézte, amikor elutasította az Isten által felkínált jelet (Ézsaiás 7. fejezet). Ezékiás viszont kifejezetten *kérte* a jelet (2Kir 20:8). Így Isten erőt adott neki, hogy megbirkózzon a válsággal, amit az apja okozott Júdáknak. Akház napóráján az árnyékot valóban csak csoda fordíthatta vissza. A babiloniak igen pontosan tanulmányozták és feljegyezték az égitestek mozgását. Így bizonyára felfigyeltek a nap szokatlan járására, és eltűnődtek annak jelentésén. Nem véletlen, hogy Meródaq-Baladán király ebben az időben követeket küldött Jeruzsálembe. A babiloniak megtudták, hogy kapcsolat van Ezékiás gyógyulása és a csodajel között. Most már érthető, hogy Isten miért éppen ezt a jelet választotta. Módosította a nap pályáját, hogy a babiloni követek odamenjenek, hasonlóan ahhoz, ahogyan később Betlehem csillagával indította a napkeleti bölcseket. Egyedi lehetőséget kínált ez nekik arra, hogy megismerjék az igaz Istent. Meródaq-Baladán az egész pályafutását arra szánta, hogy tartós függetlenséget nyerjen Asszíriától. Erős szövetségesekre volt szüksége, ami magyarázza, miért is vette fel a kapcsolatot Ezékiással. Ha Ezékiás kérésére a nap is megmozdult, akkor mi mindent tudna tenni Asszíriával?

Hogyan hagyta veszni Ezékiás azt a különleges lehetőséget, hogy Istent dicsőítse és hozzá vezesse a babiloniakat? Mi lett ennek a következménye (Ézsaiás próféta könyve 39. fejezete)? A királynak az Úrról kellett volna bizonyosságot tennie, mégis a saját „dicsóságát” mutogatta. Mi a tanulság ebből a számunkra?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Csak Isten közvetlen beavatkozására térhetett vissza a napóra árnyéka tíz fokkal. Ez mutatta meg Ezékiásnak, hogy az Úr meghallgatta imáját. *»Ekkor Ézsaiás próféta az Úrhoz kiáltott, ő pedig visszatértette az árnyékot tíz fokkal Aház napóráján, azokon a fokokon, amelyeken már áthaladt«* (2Kir 20:8-11)” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*. Budapest, 1995, Advent Kiadó, 212. o.).

„A messi ország uralkodójától érkezett követek látogatása alkalmat adott Ezékiásnak az élő Isten megdicsőítésére. Mily könnyen beszélhetett volna Istenről, minden teremtett dolog fenntartójáról, akinek a kegyelméből életben maradt, amikor már semmi reménye nem volt...”

Ezékiás szívét azonban hatalmába kerítette a büszkeség és a hiúság. A maga dicsőítésére a kapzsi szemek elé tárta azokat a kincseket, amelyekkel Isten gazdagította népét. A király *»...megmutatta nekik kincstárát, az ezüstöt és az aranyat, a balzsamokat és a finom olajokat, egész fegyvertárát és mindazt, ami kincstárában található volt. Semmi sem volt palotájában és egész birodalmában, amit meg ne mutatott volna nekik«* (Ézs 39:2). Nem Isten megdicsőítésére, hanem önmaga felmagasztalására tette ezt a pogány fejedelemek előtt” (i. m. 214. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) **Mennyiben hasonlít Sátán az asszír rabsakéra? Igazat mond, amikor azt állítja, hogy bűnösök vagyunk (Zak 3:1)? Hogyan felel erre Isten (lásd Zak 3:2-5)? Mi az egyedüli reménységünk a vádjai ellen (Róm 8:1)?**
- 2) **Abbahagyja Sátán a vádaskodást, miután bűnbocsánatot kapunk (lásd Jel 12:10)? Valójában milyen az érvelése, amikor tovább mondogatja, hogy hozzá tartozunk akkor is, miután Isten már megbocsátott nekünk (lásd 5Móz 19:16-21; a hazugság törvénye, hamis tanúk)?**

ÖSSZEFOGLALÁS: A hűséges király segélykiáltására válaszul Isten megmentette a népét, és megmutatta, ki is Ő valójában: Izrael mindenható Királya, aki a kezében tartja a világ sorsát. Elpusztítja azokat, akik ártani akarnak népének, de lehetőséget is biztosít másoknak arra, hogy a népe tagjaivá váljanak, legyenek bármennyire „babiloniak”.

BODROG MIKLÓS:

MÉLYEN MARADT A MÉREG

A térdelésből felmagaslott,
majd letörölte könnyeit
és szólt az ember Istenéhez:

Dicsőség Néked, ó, Uram!
Kegyelmedért Tiéd a hála,
Tiéd e szív, e kar. Örök
dicséret zengjen szent nevednek!
Most tehát én is megbocsátok,
amint keményen megparancsolád.

S ezzel elment az Úr elől.

És találkozott az adóssal.
Kegyes hangja messzire zúgott:
Szavamat állom, megbocsátok.
Béke veled! Hát Isten áldjon!
De azt megsúgom, szeretetből:
nem ajánlom, hogy találkozzunk.
Nem mintha haragtartó lennék,
hisz megmondtam, hogy megbocsátok,
de téged látni nem akarlak.
Gyorsan tűnj el, tisztulj előlem!

Mélyen maradt a méreg.
Urunk, irgalmazz nekünk!